

USA

dôležité informácie

ROZLOHA	9 834 000 km ²
OBYVATEĽSTVO	341 mil.
HLAVNÉ MESTO	Washington D.C. (okolo 671,8 tisíc. obyvateľov)
ŠTÁTNE ZRIADENIE	republika
ÚZEMNÉ ČLENENIE	50 štátov
JAZYK	Spojené štáty americké nemajú oficiálny jazyk. Angličtina je najpoužívanejším jazykom v USA a niektoré štáty ju označujú za svoj úradný jazyk.
NÁBOŽENSTVO	34 % protestanti, 23 % katolíci, 11 % ďalší kresťania a iné

Doklady a vízum

Občania SR a držiteľia slovenských cestovných pasov potrebujú pre turistické, obchodné alebo tranzitné návštevy USA, nepresahujúce pobyt 90 dní, platný cestovný pas s minimálnou platnosťou 6 mesiacov po dobu pobytu v USA a elektronickú registráciu „ESTA“. Elektronická registrácia ESTA je postačujúca len pre vstup letecky alebo loďou na územie USA, pri prechode hranice autom je však vyžadovaný osobitný proces a dodatočné platby.

Povolenie vstupu na územie USA

BEZVÍZOVÝ PROGRAM PRE SLOVENSKÝCH OBČANOV CESTUJÚCICH DO USA

Podmienky vstupu a pobytu cudzincov na územie USA upravuje legislatíva USA. Bezvízový program umožňuje cestujúcim z určených krajín cestovať do USA za účelom turistiky alebo služobnej cesty (nie práce) na dobu nepresahujúcu 90 dní bez víz. Pre občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi biometrických turistických cestovných pasov (všetky pasy vydané po 15.01.2008 sú biometrické) je od 17. novembra 2008 zrušená vízová povinnosť na cesty do USA za účelom turistiky, návštevy fyzickej osoby, obchodnej návštevy právnickej osoby resp. podnikateľa (doterajší typ amerického víza B1/B2) na 90 dní, ale nie za účelom práce.

Do limitu 90 dní sa započítava aj vycestovanie do Mexika alebo Kanady. Po uplynutí 90 dní povoleného pobytu začína nepovolený pobyt. Porušenie limitu môže mať za následok deportáciu z krajiny a odopretie vstupu do USA v budúcnosti.

V prípade schválenia žiadosti o cestovnú autorizáciu tzv. ESTA osoba môže cestovať do USA, ale o vstupe rozhodne imigračný pracovník na medzinárodnom letisku alebo v prístave. Na počet a trvanie maximálne 90-dňových pobytov nie je žiaden zákonný nárok a reguluje ich uvedený imigračný pracovník na letisku alebo v prístave. Imigračný úradník vyznačí dobu povoleného pobytu na pečiatke udelenej do pasu pri hraničnom odbavení na vstupe do USA.

Ak cestujúcemu, držiteľovi platnej cestovnej autorizácie ESTA, nebol povolený vstup na územie USA, orgánom, na ktorý je potrebné sa obrátiť s prípadnými sťažnosťami, je U.S. Department of Homeland Security. Sťažnosti je možné podávať prostredníctvom stránky U.S. Custom and Border Protection a stránky Traveler Redress Inquiry Program (DHS TRIP) podľa povahy problémov, ktoré sa vyskytli počas vstupnej hraničnej kontroly.

ELEKTRONICKÝ FORMULÁR CESTOVNEJ AUTORIZÁCIE ESTA

Aby ste mohli cestovať do USA v rámci bezvízového programu (nie pracovať) musíte najneskôr tri pracovné dni pred cestou lietadlom alebo loďou verejného prepravcu vyplniť elektronický formulár cestovnej autorizácie ESTA (Electronic System for Travel Authorization) a zaplatiť správny poplatok.

Odpoveď žiadateľ obdrží vo forme:

- schválenia v priebehu niekoľkých hodín,
- pozastavenia schválenia – overte si konečné stanovisko do 72 hodín,
- zamietnutia žiadosti – musíte požiadať o vízum na veľvyslanectve USA.

Udelená Elektronická cestovná autorizácia ESTA platí dva roky na opakované cesty do USA nepresahujúce 90 dní v rámci jedného pobytu. Pri nasledujúcich cestách (do 90 dní) odporúčame aktualizovať v žiadosti údaje o čase, adrese alebo pláne cesty v USA a pod. Pôvodnú žiadosť ESTA si vyhľadáte podľa prideleného čísla, ktoré je potrebné si zapísať. Cestujúci, ktorí už majú schválenú ESTA, si môžu jej status pred opätovnou cestou do USA skontrolovať na stránke: <https://esta.cbp.dhs.gov>. Nová žiadosť o ESTA musí byť podaná: ak má cestujúci nový cestovný pas, zmenil meno, nadobudol nové občianstvo alebo sa zmenili podmienky pre odpovede áno-nie v predchádzajúcej žiadosti. Viac informácií k ESTA.

KONTROLA STATUSU ESTA

Ak vám zamietnu žiadosť o ESTA

Dôvody zamietnutia žiadosti o ESTA sa neoznamujú. V prípade zamietnutia žiadosti o ESTA musíte požiadať o vízum do USA na <https://sk.usembassy.gov/sk/visas-sk/>.

ŽIADOSŤ O VÍZUM DO USA

Cesta do USA z Mexika a Kanady a naspäť

Pri vstupe z Mexika alebo Kanady do USA cez oficiálne suchozemské hraničné prechody USA môžete požiadať o tzv. waiver – výnimku z povinnosti mať platnú ESTA na vstup na územie USA. Schválenie výnimky/waiver sa potvrdzuje vydaním **I-94W card** a je spoplatnené <https://www.cbp.gov/newsroom/national-media-release/cbp-expands-esta-requirements-visa-waiver-program-travelers>. Pri ceste z USA do Mexika a Kanady po súši s podmienkou, že sa vrátite do USA a neprekročíte celkove 90 dní nie je treba vybavovať na cestu ďalšie formality, nakoľko s Mexikom a Kanadou má SR bezvízový styk (platnú ETA na vstup do Kanady po súši občan SR nepotrebuje). Do limitu pobytu v USA 90 dní na platnú ESTA sa započítava aj vycestovanie do Mexika alebo Kanady.

WAIVER

Tranzit cez medzinárodné letiská/prestup v USA na lety z USA do Karibiku

Platnú ESTA/alebo vízum USA potrebujete v prípade letiskového tranzitu v rámci letísk v USA počas prestupných letov z Európy do USA s pokračovaním do dovolenkových destinácií v Karibiku alebo na Bermudy.

Ak máte platné víza

Ak máte udelené platné víza USA môžete toto vízum ďalej používať na účel, na ktorý vám bolo vízum vydané. Ak budete cestovať s platným vízom, nemusíte žiadať o elektronickú autorizáciu ESTA. Ak máte platné vízum USA v neplatnom pase môžete ho použiť, ale spolu s platným turistickým cestovným pasom.

Kedy musíte žiadať o víza

O vízum je potrebné žiadať tiež u ostatných 24 typov víz USA podľa ich účelu (napr. pracovné víza, študentské víza na strednú a vysokú školu, výmenné pobyty, sezónne študentské pracovno-turistické víza, víza na výkon športovej alebo kultúrnej činnosti, víza pre prácu na lodi a pod.) a preto podľa typu víza nie je možné ho využiť na iný, ako určený účel. Taktiež osoby, ktoré navštívili po 1. marci 2011 Irak, Severnú Kóreu, Sýriu, Irán, Sudán, Líbyu, Somálsko alebo Jemen, alebo od 12.1. 2021 Kubu, alebo sú štátnym občanom Iraku, Sýrie, Severnej Kórei alebo Sudánu, nemôžu cestovať do Spojených štátov amerických v rámci Visa Waiver Program (ESTA), ale musia požiadať o udelenie víza na zastupiteľskom úrade Spojených štátov amerických v Bratislave.

Cestovanie detí

V mene dieťaťa, držiteľa biometrického cestovného pasu, je potrebné požiadať osobitne o elektronickú autorizáciu vstupu v systéme ESTA.

Platnosť cestovného dokladu

Cestovný doklad musí byť platný počas celého plánovaného pobytu v USA vrátane dňa odchodu.

Kto nemôže cestovať v rámci programu VWP?

Program sa nevzťahuje na tých, ktorí plánujú v USA študovať, pracovať alebo zotrvať dlhšie ako 90 dní. Taktiež sa nevzťahuje na cestujúcich, ktorým bolo v minulosti zamietnuté vízum, ktorí boli zadržaní, (aj keď uväznenie nemalo za následok obvinenie z trestného činu), ďalej na osoby, ktoré majú záznam v registri trestov, osoby trpiace závažným prenosným ochorením a osoby, ktorým bol odopretý vstup do USA alebo boli z USA deportované, tiež osoby, ktoré prekročili maximálnu dobu pobytu pre cestujúcich v rámci VWP čo i len o jeden deň. Všetky takéto osoby musia požiadať o vízum na <https://sk.usembassy.gov/sk/visas-sk/>.

ŽIADOSŤ O VÍZUM

Colné predpisy

Od cla sú oslobodené veci osobnej potreby, ďalej jedna videokamera, 200 ks cigariet alebo 100 ks cigár, 1 l alkoholu na dospelú osobu. Všetky ostatné cenné veci, hlavne elektronika a pod. musia byť colne prihlásené. Zakázané je dovážať potraviny, zbrane, exempláre fauny a flóry, drogy a omamné látky okrem tých, ktoré cestujúci privážajú podložené lekársnym predpisom.

Miestne dane a poplatky

V USA sa vo väčšine ubytovacích zariadení platí pobytová taxa, tzv. resort fee. O výške tejto taxy sa môžete informovať na recepcii alebo internetových stránkach ubytovacieho zariadenia. V hoteloch je bežne požadované zloženie vratnej kaucie v hotovosti prípadne kreditnou kartou.

Transfer do hotela

V prípade, že ste si zakúpili zájazd ako balík vrátane leteniek, je pravdepodobné, že v cene máte zahrnutý aj transfer z letiska do hotela. O podrobnostiach sa informujte vo Vašej cestovnej kancelárii. V prípade, že ste si zakúpili len ubytovanie, transfer z letiska nie je štandardne zahrnutý v cene zájazdu, je však možné si ho doobjednať. Na všetkých väčších letiskách v USA je možné objednať si taxík, prípadne využiť služby zberných, tzv. shuttle busov. Je ale potrebné rátať s možným časovým zdržaním, kým sa dostanete na rad.

Očkovanie a zdravotnícka starostlivosť

Občanom SR neodporúčame cestovať do USA bez uzatvorenia komerčnej poisťovnej zmluvy pokrývajúcej liečebné a úrazové náklady. V USA je zdravotná starostlivosť na vysokej odbornej úrovni, je však aj veľmi drahá. Špičkové technické vybavenie zdravotných zariadení a odborná zdatnosť lekárov umožňujú zvládnuť akýkoľvek potrebný lekársky úkon v oblasti súčasnej medicíny. Lekárske ošetrenie je v USA finančne uhrádzané buď poisťovňou alebo pacientom. Výška prípadnej platby pacienta je závislá od podmienok poisťovnej zmluvy pacienta a charaktere lekárskeho ošetrenia. Pacient, ktorý nie je poistený vôbec, hradí plnú výšku lekárskeho ošetrenia, bez ohľadu na jeho charakter. Každý pacient, ktorý sa ide podrobiť lekárskemu ošetreniu, je povinný sa pred samotným ošetrením preukázať platnou poisťovnou zmluvou, platiacou pre daný lekársky úkon. V prípade, že pacient takúto poisťovku nemá, je povinný zložiť adekvátnu finančnú zálohu na lekársky úkon. Záloha sa najčastejšie realizuje kreditnou kartou alebo bankovým šekom. Vyššie uvedené pravidlá platia aj pre zubné ošetrenie.

Miestna mena

Americký dolár 1 USD = 100 centov orientačný kurz 1 USD = 0,89 EUR (stav júl 2024). Takmer všade je možné platiť platobnou kartou. O možnosti použitia Vášho typu platobnej karty v USA sa poraďte vo Vašej banke. Niektoré platobné karty ako napr. Maestro, Visa Electron a pod. nie je možné v USA použiť.

Časový posun

V USA sú štyri časové pásma plus svoje časové zóny má Aljaška a Havaj. Celkovo je tak v USA šesť časových pásiem. Na východnom pobreží je časový posun -6 hodín oproti stredoeurópskemu času, na západnom pobreží -9 hodín oproti stredoeurópskemu času, na Aljaške -10 hodín oproti stredoeurópskemu času a na Havaji -11, resp. -12 hodín oproti stredoeurópskemu času (neplatí tu letný čas).

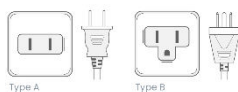
Prepitné

Prepitné v USA síce „oficiálne“ nie je povinné, ale berie sa ako **nevyhnutný poplatok** za obsluhu, minimálne vo výške 15% – 20% z ceny konzumácie. S prepitným počítajú tiež nosiči batožiny, vrátnici, poslíčkovia aj obsluha výťahu.

Elektrická energia

V sieti USA je obvykle striedavý prúd s napätím 110 V / 60 Hz. Niektoré elektrické spotrebiče musia mať prepínač napájacieho napätia alebo transformátor. Zástrčky musia mať dva špeciálne ploché kolíky. Na bežné nabíjanie mobilného telefónu, kamery budete potrebovať len adaptér na americké zásuvky.

Internet a telefonovanie

Spojenie prostredníctvom slovenských mobilných operátorov je v USA bežne dostupné. O rozsahu a možnostiach roamingu sa informujte u svojho mobilného operátora. Prístup na internet je možný (niekde za poplatok) takmer vo všetkých hoteloch, kaviarňach, reštauráciách, nákupných centrách a v internetových kaviarňach. Túto informáciu si môžete preveriť pri popise jednotlivých hotelov. Telefónna predvoľba +1. V USA sa väčšinou používa na telefonovanie v mobilnej sieti pásmo 1900 MHz. Odporúčame v manuáli Vášho mobilného telefónu overiť, či podporuje takéto pásmo. V USA sú operátori Verizon, AT&T, T-Mobile, Sprint a U.S. Cellular.

Dôležité telefónne čísla:

Emergency: **911** – polícia, požiarnici, zdravotnícka pomoc

Čo je v USA tabu?

V USA sa veľmi citlivo a vážne berú akékoľvek nevhodné poznámky voči ženám. Tzv. podozrenie na „sexuálne harašenie“ je v USA brané veľmi prísne, inak ako u nás. Je dobré vyvarovať sa akýchkoľvek dvojzmyselných narážok, flirtov a dotykov voči ženám. Občania USA sú veľmi citliví na svoj tzv. osobný priestor, preto je vhodné vždy dodržiavať fyzický odstup. Američania sa nikdy pri návšteve nevyzúvajú, takže ak vás niekto pozve domov, nesnažte sa vyzúvať ak o to nie ste vyslovene požiadaní.

Všeobecne je zakázaná konzumácia alkoholu na verejnosti. Alkohol sa na verejnosti smie nosiť len v nepriehľadnom obale. Nakupovať a konzumovať alkohol môžu len osoby staršie ako 21 rokov. Rovnaká veková hranica platí aj pre hranie v kasínach.

REKLAMÁCIE A SPIATOČNÝ LET

V prípade, že objednané služby nie sú poskytnuté v požadovanej kvalite, či rozsahu a nie je možné vyriešiť problém s recepciou ubytovacieho zariadenia, kontaktujte delegáta CK. Kontakt na delegáta je uvedený na informačných tabuliach alebo v informačných šanónoch v priestoroch recepcie ubytovacieho zariadenia, resp. priestoroch vyhradených cestovným kanceláriám. Zároveň je potrebné spísať reklamačný zápis, ktorý je následne podkladom pre reklamačné konanie po návrate z Vášho pobytu. Reklamácie bez zápisu na mieste nie je možné po Vašom návrate objektívne posúdiť.

Najneskôr jeden deň pred Vaším odchodom sledujte informačné tabule alebo šanóny CK, umiestnené v priestoroch hotela, kde budú uvedené menné zoznamy cestujúcich a hodina Vášho transferu z hotela na letisko. Nakoľko môže počas Vášho pobytu dôjsť k posunu termínu spätočného letového času odporúčame sledovať tieto informácie.

DIPLOMATICKÉ ZASTÚPENIE PRE SR V USA

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky vo Washingtone
3523 International Court NW, 20008 Washington D.C.

Tel.: +1 202 23 71 054

Mobil: +421 2 5978 5978, +421 906 075 978 (núdzová linka-MOKC)

E-mail: emb.washington@mzv.sk, mokc-mzv@mzv.sk
cons.washington@mzv.sk (pre konzulárne a vízové otázky)

Internet: www.mzv.sk/washington

Generálny konzulát SR v New Yorku
167 East 73rd Street, New York 10021

(aktuálne funguje v obmedzenom režime z dôvodu presunu do dočasných priestorov)

Tel.: +1 2122868434

Fax: +1 2122868439

Mobil: +421 2 5978 5978, +421 906 075 978 (núdzová linka-MOKC)

E-mail: cg.newyork@mzv.sk, mokc-mzv@mzv.sk

Internet: www.mzv.sk/gknewyork

Ministerstvo zahraničných vecí SR zriadilo MEDZINÁRODNÉ OPERAČNÉ KRÍZOVÉ CENTRUM (tzv. MOKC), ktoré funguje 24/7. V prípade, že v zahraničí nastane mimoriadna situácia, predovšetkým život ohrozujúci stav, úmrtie, nehoda, ale aj strata dokladov, spáchanie trestného činu a pod., kontaktujte VÝHRADNE MOKC, ktoré koordinuje celý postup s príslušným zastupiteľským úradom.

„Prajeme Vám šťastnú cestu a príjemný pobyt“